

Jitka Splítková - OKNO

Miloval krásu severské krajiny. Ostatní ujížděli na jih za teplem. On na sever za zimou.

Zaparkoval auto několik kilometrů před fjordem. Zima a mlha mu v procházce nevadily.

Odbočil z cesty na skály. Šel rychle. Chtěl se ještě za světla vrátit zpět k vozu.

Občas se sehnul pro nějaký zajímavý kámen. Tohle sběratelství ho od dětství neopustilo.

Byl zvědavý na skálu nad fjordem. Dopoledne byl totiž v místní knihovně a tam ho vedle starých legend zaujal i geologický průvodce krajem. Dozvěděl se v něm mnoho zajímavostí o pobřežních skálách.

Uslyšel hukot moře. V mozku se mu začala sama od sebe skládat slova staré severské písně O Helgovi Hundingobijci.

"Pleskala vesla... železo skřípělo... štít se bil o štít... Vikingů v plavbě... s pěnicí přídí... pod bojovníky... knížete loďstvo... hnalo se v dál..."

Sebral další vzorek horniny a tiše sám pro sebe pokračoval v recitaci.

"K večeru pak krásné loďstvo... po Unavágu... pyšně plulo... Druzí však s vrchu Svarinského... s myslí zlobnou... se dívali na voj..."

Byl mile překvapen svou pamětí. Dokázal bez zaváhání přeříkat celou píseň. A to ji dnes četl poprvé.

Hukot moře narázejícího na skály sílil. Ještě několik metrů a uvidí unikátní skalnatý břeh.

Zarazila ho úplně jiná krajina, než jakou podle obrázku čekal. Stál na vysoké skále, ale pod ním byl písčitý břeh. Víc pro hustou mlhu nemohl vidět.

Najednou mlha začala stoupat vzhůru. Teď už nebylo vidět ani na metr dopředu. Báł se pohnout, aby nešlápl do prázdna a nezabil se.

Úplně ztratil orientaci, kde je konec skalisek a kde je cesta. Sedl si na zem a čekal, až bude znovu viditelné.

Začala mu být zima.

Za chvíli bude tma, blesklo mu mozkiem. Ta mlha dnes už neopadne. Podíval se na hodinky.

Musel jejich ciferník přiblížit až těsně k očím.

Pět hodin. To se odsud už nedostanu. Budu tady muset bivakovat. Vedro není, ale v létě tady nemrzne a ráno snad bude líp. Možná mě budou hledat...

Snažil se lehnout si co nejpohodlněji na kámen. Hledal rukou rovné místo. Najednou ucítil na ruce teplo. Automaticky se podíval nahoru, kde tušil oblohu. Byla neproniknutelně bílá. Obrátil se.

Oslepilo ho zapadající sluníčko. Zavřel oslněné oči... Divný počasí. Tady je mlha a nad mořem je nádherně jasno.

Neměl pravdu. Mlha byla i nad mořem. Žluté sluneční světlo zářilo pouze v jednom místě nad vodní hladinou a zasahovalo přes písčitou pláž až ke skále, kde seděl.

Barevné kruhy v očích se postupně ztrácely. Otevřel víčka. A zase je honem zavřel.

Ne, to není možný!

Oranžové světlo prosvěcovalo z mlhy neuvěřitelnou scénu bojujících lodí. Jejich plachty byly roztrhané. Draci na přídích rozevírali své krvavé tlamy. Při nárazech to vypadalo, jako by se vzájemně požírali.

Všiml si vypálených run na přídích bojujících lodí. Stejnými symboly byla označena i všechna vesla.

Občas některá z lodí nevydržela mohutný náraz. Potápěla se velice rychle.

Na palubách bylo vidět muže oblečené do kovových krunýřů. Jejich přilby zdobily hrůzně vypadající masky zvířat. Lesklý kov jejich oděvů a mečů vrhal odlesky světla.

Lodě postupně přistávaly u břehu a boj pokračoval souboji mužů. Jejich pohyby byly těžké, ale vzhledem k tíži kovu na jejich těle a v jejich rukou byly zároveň velice ladné. Mužný balet smrti.

Fascinován sledoval bitvu. Všiml si jednoho muže na první lodi. Nápadné brnění a odvaha.

I na břeh vyskočil první. Helg?

Nejdříve si myslel, že filmaři točí některou z legend, ale s první statou hlavou a tekoucí krví mu došlo, že vidí skutečnou bitvu.

Všechny lodě jedné skupiny bojovníků se postupně potopily. Boj ochaboval.

Muži začínají čistit meče. Slyší jejich radostný křik. Necítí strach. Jen údiv. Je očarován tou scénou. Dívá se. Slyší šplouchání vesel a nářek raněných.

Vítězové nic nevnímají. Vykonnávají nějaký jemu neznámý děkovný rituál svému božstvu.

Zpívají. Při zpěvu začínají oddělovat raněné od mrtvých. Mrtvé k moři. Raněné ke skále.

Neustále zpívají.

Nerozumí jim.

Je přitahován hromadou mrtvých těl v kovu. Tři statní muži je zbavují jejich krunýřů a někam je odnášejí. Nevidí do mlhy. Čichem za chvíli zachytí nasládlý pach. Spalují mrtvé. Ale proč se nevěnují zraněným? Potřebovali by pomoc!

Naklonil se ze svého místa. Až teď si všiml, že skála není strmá. Naopak, terasovitě se svažuje. Mohl klidně sestoupit.

Asi mi to zkreslila ta mlha. Podíval se znovu dolů. Zjistil, že lodě odplouvají a raněné nechávají samotné.

Oni odpluli. Oni prostě odpluli! Nemůže se s tím vyrovnat. Je rozčilený. Tak se tedy choval národ, který obdivuje?

Musím jim pomoci.

Ještě se nestačil zvednout a scéna se změnila. Ranění najednou všichni usnuli.

Z mlhy se vynořil starší šedovousý muž. Byl oblečený do přiléhavé kombinézy. Přes ni měl přehozenou kožešinu jako bojovníci. Z obličeje si raněné prohlíželo jedno oko uprostřed čela.

U každého raněného se chvíli zastavil. Něco povídal. Zdálo se, že mluví s někým v mlze. Když přišel k poslednímu spícímu, vyšlo z bílého oparu několik postav ve stříbrných kombinézách. Všechno to byly ženy. Dlouhé vlasy jim zakrývaly obličej. Bylo vidět jen jejich oko.

Šedovousý muž sklopil ruce, které předtím měl vztyčené k nebi. Vypadalo to, že čerpal energii. Přistupoval znovu ke každému bojovníku. Přikládal jim ruce na rány. Ženy omývaly krev a mazaly zranění modrou mastí, kterou po chvíli setřely.

Všichni postupovali pomalu řadou mužů dopředu. Vzadu zůstávali zdraví bojovníci. Rány se zcelily bez jizev.

Krev z ran jakoby přešla na oblohu. Svítá.

Lodi severanů se opět vracejí. Jednookí uzdravili posledního muže a zmizeli v mlze.

Uvědomil si, že to nebyli lidé! Stalo se tady něco zvláštního. Někdy už o tom slyšel vypravovat. Uviděl minulost. Viděl minulé, ale i je! Byli tady a možná ještě jsou!

Musí se pokusit je zadržet. Třeba ho taky uvidí a uslyší...

Udělal několik kroků. Sedl si a chtěl seskočit na první skalní terasu pod sebou. Odrazil se a... nohy nedopadly na pevný kámen. Projel žulou jako mlhou.

Poslední, co si stačil uvědomit, bylo poznání, že je tam jen skála a moře. Terasy a písčité pláž byla minulost. Byla to jen projekce z těch dob. I když viděl, slyšel, cítil, nebyl tam, ale v přítomnosti.

- - -

Už týden plují po moři. Král je zavolal a oni se k němu připojili. Je klid, nepřítel zřejmě ještě nevyplul ze svých kotvišť. Nebojí se padnout. Život či Vahalla. Obojí je stejné. Jen za zbabělost je zatracení. Jednooký bůh se svými

ženami ošetří jen vítěze. Na straně poražených není raněných. Jen čestná smrt v boji a Valhalla nebo zbabělá smrt na útěku a zatracení.

Nepřátele spatřil první Helg. Nejsou tak zbabělí. Vypluli rovněž. Napočítali stejný počet lodí, jako měli i oni. I počet vesel a tedy mužů se shodoval. Bude to čestný a hrdinný boj. Boj do posledního muže na jedné straně. Kdo zvítězí?

Těšili se. Takový boj zajišťuje slávu a nesmrtelnost všem...

Helgova loď potopila prvního nepřítele. Nikdo není zbabělý. Teče krev. Boj se rozproudil.

Hodina. Půlden. Ještě nikdo nemůže zapět jednookým píseň vítězů.

Musí na břeh. Tam se rozhodne.

Helg je šťastný. On je znovu vítěz. On je vyvolenec jednookého...

Obřadně oddělují život od smrti. Tak nařídili bozi. Ranění k pevnině. Mrtví k moři.

Na hromadě mrtvol se mísí krev přátel i nepřátel. Valhalla na ně čeká bez rozdílu.

Jako se mísí jejich krev, spojí se i jejich popel.

Vykonali nařízený obřad vítězů. Nyní musí odjet. Jednooký nemá rád cizí pohled. Ráno si přijedou pro uzdravené...

- - -

Zase krev. Umírání. Kolikrát se musel na to dívat. Podle centrály je jejich povinností pomáhat vývoji, ale pozvolna a minimálně. Centrála rozdělila tuto planetu na několik částí. Každý z národů centrály má na starosti jednu. Jim, Jednookým, připadl sever.

Sami žijí v podobné krajině. Zima jim nevadí.

Díval se na bitvu. Dělal se mu zle. Museli se přizpůsobit místní mentalitě a stát se jejich bohy. Jednou se s nimi budou moci spojit a vzít je do Centrály. Všichni si musí projít období pověr, bohů, zla a krve. Nepomohlo jeho naléhání na Centrálu, ať naučí tyto obyvatele planety všem vesmírným vědomostem hned a najednou. Etika vývoje planet je neoblomná.

Podíval se znovu na zabíjející se muže. Brzo dostane povel od pozorovatele.

"Oline, připrav se. Tvůj tým je připraven. Centrála potvrdila povel k jejich uzdravení."

Už je to tady. Hlas pozorovatele je lhostejný. Všechno vidí pouze přes skla čidel, se skutečnou krví se nesetká. Není doktorem jako on... S nechutí se oblékal do kombinézy.

Kolem ramen si přehodil kůži.

"Jsem připraven. Za minutu odlétáme." Dal si záležet, aby nebylo na hlase poznat jeho znechucení touto hrou. Ano, je to hra, ale snad potřebná a dobrá. Nejsou přeci zlí.

Nikomu tím neublíží.

Ve vznášedle si jeho pomocnice připravovaly dezinfekce a hojivou vazelinu. On se snažil co nejvíce zkoncentrovat svoji léčebnou energii. Ještě dvě období a služba tady mu končí. Vrací se domů, do svých laboratoří. Musí to ještě vydržet, ale zase na druhou stranu se mu možná bude po té planetě stýskat. Je už dost starý, měl by se v sobě vyznat. Co vlastně chce.

Zamíloval si ty válečníky. Musí si to přiznat. Víc je miluje, než aby se mu hnusili svou krutostí. Nesmí zapomínat, že i jejich předci byli takoví...

Až do přistání bylo v kabině ticho. Děvčata si nedovolila rušit jeho soustředění.

Mlčky vystoupili ze stroje. Všude byla krev. I ta obloha byla rudá.

"Lodi už odplouvají. Půjdem. Nezapomeňte na uspávací plyn."

Vyšel první. Ve vzduchu cítil pach spálených mrtvol. Žaludek vibroval v těle. Nesmí dát najevo svoje city. Byl by to špatný příklad pro mladé adeptky

medicíny. Podíval se na ně. Vítr jim cuchal dlouhé vlasy. Vzpomněl si, jak minule s ním letěli tři hoši.

Museli si vzít paruky, aby vypadali jako ženy. Centrála chce přísné dodržování modelu božstev, kdyby došlo k jejich spatření. Zde byl on jako jednooký bůh a čtyři spolupracovnice jako jeho ženy.

Hoši se vždycky tváří udiveně, když se musí takhle maskovat. Tihle poslední měli s maskami potíže. Bitva se odehrávala také na moři, ale za velké bouře. Silný vítr sebral doktorům paruky. Museli se pro ně vracet a k hlavě si je přivázat. Vypadalo to legračně.

Kdyby je tak spatřil některý obyvatel této planety, co by si asi myslel? Třeba by vznikla nová legenda o létajících vlasech... Usmál se této představě.

První promluvila Dora.

"Podívej se, dnes jich tady je! To snad ani do rána nezvládneme."

Dora nastříkala do vzduchu trochu uspávacího. Její úkol byl sice jen zaznamenat bitvu, ale ve skutečnosti pracovala jako adeptka.

Olin si každého nejdříve prohlédl. Pak zavolal děvčata. Ta měla za úkol zaznamenat druh a počet zranění a potom raněné omýt a potřít hojící vazelínou. On energií ze svých dlaní pomáhal hojícím procesům v těle. Urychloval je. Dívky pracovaly rychle.

Všechny rány se brzo zahojily. Nikomu nezůstala po setření modrého léku na těle ani jizva.

Přestože pracovali všichni rychle, končili až pozdě ráno. Dora hlásila připlouvání lodí. Museli rychle odjet. Stačil ještě každému telepaticky poručit, aby se probudil, až budou ve vznášedle.

Uvědomil si, že poprvé nebudou uzdravení vítat své druhy. Snad nic neporuší...

"Áááááááááááááááá!" ozval se výkřik hrůzy. Trhli sebou. Viděli, jak skálou propadá nějaký člověk. Propadl břehem a zůstal ležet pod vodou. Zaslechli jeho křik.

"Oline, co to je?"

"Jak to volá?"

"Nevím."

"Měli bychom se podívat. Přestal volat. Utopil se?"

"Jak může někdo volat pod vodou? Jdeme tam?"

"Ne. Teď tam nemůžeme, bojovníci jsou už na břehu, ale co to..." Nedopověděl. Scéna na břehu byla pro něj příliš absurdní. Viděl, jak usekávají spícím hlavy a jejich těla pálí na hranici. Na břehu bylo dřeva dost.

"Honem pojďte všichni do vznášedla. Musíme se okamžitě spojit s Centrálou!"

- - -

Krvavé jitro zbarvilo moře. Ružová pěna omývala kýly. Vraceli se pro své bojovníky.

Veslovali pomalu. Nebyl důvod ke spěchu. Už vidí skály a žlutý písek. Jejich oči marně hledají mávajících postavíčky druhů.

Vesla jednotně, rytmicky zabírají do vody. Přemýšlí. Proč ještě jejich přátelé spí?

Odmítl je jednooký uzdravit? Byli všichni nehodni jeho přízně? Je to trest? Sešle zkázu i na ně? Zapomněli na něco? Čím urazili boha, že se od nich odvrátil?

Helg marně vzpomíná, co píše knihy. Ještě se nestalo, aby jednooký neuzdravil raněné vítěze! Ještě se nikdy nestalo, aby uzdravení ráno spali a nevívali spoluobojovníky!

Dostává posvátný strach. Včera se radoval. Byla to jeho největší bitva. Nezažil takový počet mrtvých a raněných. Všichni bojovali čestně. Hranice vzplála. Proč se bozi zlobí?

A jak je získají zpět na svou stranu?

Výkřik hrůzy se odrazil od pobřežních skal. Všichni naráz přestali veslovat a očima rozšířenými údivem a mystickou hrůzou se dívají ke břehu. Jasně viděli, jak skálou propadl člověk v ohnivě rudém zvláštním oděvu. Jeho tělo se dotklo

písčitého břehu a padalo dál... Znamení... Boží se zlobí... jednoocí jim přestali být nakloněni...

Ale dávají jim znamení, mohou si je udobřit. Chtějí od nich poslušnost. Žádají si oběti?

Nový výkřik se ozval nad mořem. Kormidelník první lodi spatřil ve vodě onoho podivného člověka. Muselo to být ještě dítě. Neměl žádné vousy a jeho vlasy byly krátké... Nejenom jeho oděv měl barvu krve. Krvavý měl i obličej, ruce... Jeho oči se na ně dívaly. Mával na ně z mořské hlubiny. Co bylo nejpodivnější, slyšeli jeho hlas! Volal na ně. Musí si dobře zapamatovat to posvátné slovo. Znělo jim dlouze v uších. "Pomóc!"

Posel bohů bez pohybu ležel pod vodou a křičel. Najednou mu hlava klesla. Omdlel?

Zemřel? Jaké je to znamení?

Skálou, kde ležel, i jím samým proplouvaly ryby. Je posel pouze přízrakem? A najednou je to napadlo! Už vědí, co znamená poselství jednookého! Ta barva krve. Posel byl celý krvavý. Znamená to určitě oběti. Jednooký chce lidskou krev! Chce ty na břehu.

Helg obnažil svůj meč a první stal nejbližší spícího. Za několik minut byl obřad vykonán.

Rozbili jednu ze svých lodí, aby mohli bojovníci odejít sloužit jednookému bohu.

Nasládlý pach se znovu smísil s jódovou vůní moře.

- - -

"Doktore Oline, vy si skutečně nemůžete nic vyčítat. Uvědomte si, že vy nejste a ani nemůžete být příčina a původ těch hrůz. Musíte si zvyknout, že jsou na nejprimitivnější úrovni vývoje mozku. Pokaždé vám to opakuji. A na ten poslední případ zapomeňte!

Je to celá řada náhod." Pracovník Centrály se na chvíli odmlčel. Podíval se na Olina s pochopením. Chtěl mu skutečně pomoci. Nesmí u něho připustit nějaké sebeobviňování, výčitky.

On není opravdu ničím vinen.

"Ale já... "

"Nechte mě domluvit, doktore. Dám vám přečíst hlášení vědců pro Centrálu. Je tam všechno.

I vaše zásluha na objevení časového okna. Prosím, přečtěte si to. A pak už o tom nebudeme mluvit." Podal mu silný svazek písemností.

"Děkuji."

Téměř s úctou vzal do ruky černé desky. Zprávy pro Centrálu se obvykle nedávají číst řadovým vědcům.

Ve své místnosti se hned začel do půjčených listin. Hned na první stránce bylo jeho jméno.

Při plnění úkolu se doktor Oli z národa Jednookých a jeho spolupracovníci (Historička Dora z Jednookých a adeptky Ti, Maora, Zena, Ria z národa Sun) setkali s doposud pouze teoreticky předpokládaným jevem, a to "časovým oknem".

Tito naši vyslanci na primitivní planetě si všimli zvláštního jevu. Ze skály padal blíže neurčitelný člověk. Bylo slyšet jeho křik, ale jeho tělo se jim zdálo nehmotné, protože nepadal prostorem, ale skálou, a na závěr propadl písčitém břehem do moře.

Všimli si, že ještě pod vodou křičí zvláštním neznámým jazykem.

Doktor Olin okamžitě nařídil návrat a informoval o tom Centrálu.

Vážení kolegové, tímto jsou potvrzeny naše teoretické výzkumy o jednotě času a o jeho schopnosti probíhat opačným směrem. Minulost, současnost, budoucnost jsou jedna jediná veličina a ta může probíhat současně oběma směry. V určitých místech vesmíru existují tzv. "časová okna". V těchto místech se prolínají všechny tři formy této veličiny...

Následovalo několik desítek stránek rovnic a odborných výkladů tohoto jevu. Nebyl odborníkem ve fyzice. Nerozuměl těmto zdůvodněním. Hned ale pochopil, že oni a bojovníci byli v jednom čase a ten padající byl budoucnost. Podle vysvětlení vědců udělal krok na skálu, kterou viděl, ale ona tam už v jeho době nebyla. Nebyl tam ani břeh a moře.

Jen skála. Pro ně žil pod vodou. Pro něj to byl pád na skalní útes.

Byla to skutečně neuvěřitelná náhoda, že se všichni sešli na místě, kde se vytvořilo časové okno. Tento jev nastává jednou za deset časových období Země.

Nové poznatky ho doslova omráčily. O ničem takovém neměl tušení. Centrálá některé výzkumy nezveřejňovala. Listoval dál vědeckou zprávou. Máloco pochopil.

Zaujalo ho až krátké hlášení o člověku z budoucna. Vědci informovali centrálá, že se pokusili přes své laboratorní přístroje kladně energeticky ovlivnit raněného. Podle všech ukazatelů se jim to podařilo a onen muž nezemře. Bude pro ně velice důležitý.

Jeho mozkové centrum je přístroji trvale ovlivněno na příjem zpráv od nich....

Měl radost. Pozná je, jací budou. Do čeho vyrostli ti jeho krvežíznivci. Jim bylo v spisu věnováno pouze několik vět, které opět jen stroze popisovaly důvod oné události na pobřeží. Bylo to až na poslední stránce.

Padající muž z budoucnosti vyvolal v primitivních lidech posvátnou hrůzu. Navíc na břehu je poprvé v historii nevítili jejich bojovníci. Spojili si tyto dvě události a podle červeného úboru muže z budoucna došli k názoru, že jejich bůh si žádá oběti.

Navrhujeme ovlivnění těchto lidí. Jejich božstvo, představované pro toto období doktorem Olinem a historičkou Dorou, jim musí tyto obřady zakázat.

Zahraje si tedy zase úlohu Jednookého boha. Nepochyboval, že Centrálá na tento návrh přistoupí. Druhý den mu to jejich pracovník potvrdil. Zároveň mu oznámil, že vědci v noci odzkoušeli první stroj na pohyb v čase. Čekají ho jiné úkoly.

- - -

Všechno si uvědomil pozdě. Myslel, že alespoň omdlí. Nebylo mu to dopřáno. Plně vnímal, jak propadá skálou i břehem do moře... kdy to skončí?

Ani ostrá bolest při dopadu těla na útes mu nevzala vědomí. Podíval se nahoru. Volání o pomoc mu zadrhlo v krku. Nad ním plavou ryby. Jasně vidí blížící se lodní kýly.

Poslední myšlenka, která ho napadla: "Přicestoval jsem časem?" Až se probere, vzpomene si na ni. I na všechno ostatní.

Asi dlouho ležel ve tmě bezvědomí. Potom mozek dostal příkaz probrat se. Nějaký hlas mu neustále říkal: "Jsi zdrav. Rány se ti zacelují. Prober se! Musíš nám pomoci. Vesmír tě potřebuje. Čeká tě úkol. Prober se! Jsi zdrav..."

Oči měl neustále zavřené, ale ten hlas vnímal velmi dobře. Bylo to jako v hypnóze.

"Co si přejete?" zeptal se neznámých. Byl překvapen, že mluví, že žije a necítí žádnou bolest.

"Musíš nám pomoci ve výzkumech času. Jsme pro tebe vědci vesmíru z minula. Ty jsi pro nás obyvatel této planety z budoucna. Jsme u vás ve vaší hluboké minulosti. Chápeš?"

"Snažím se. "

"Nemáme moc času všechno ti vysvětlit, to až později. Naučíme tě, jak nám pomůžeš.

Sám chápeš, že jsi účastníkem nějakého zvláštního jevu. Jedná se o časové okno. V tomto místě se prolínají všechny časy. Teď jsme na tobě vyzkoušeli, že je možné energeticky se spojit, ale my potřebujeme dostat se z jedné roviny a formy času do druhé přímo.

Teoreticky máme tento problém vyřešený. Potřebujeme energetickou pomoc, vysílanou z jiné časové formy než jsme my... Zapamatuj si znamení koncentrace energie. Řekneš o nich dalším obyvatelům planety. Řekneš jim o našem rozhovoru.

Vysvětlíš jim, proč nám musí pomoci. Znamení nám budete vysílat zcela jednoduše. Stačí je psát třeba prstem do vzduchu, ale lepší je kreslit... Děkujeme ti a nezlob se, že ti víc neřekneme... ale pokud máš nějaký dotaz, zeptej se."

Napadlo ho jen jedno. "Jak to, že si vzájemně rozumíme? Vy znáte naši řeč?"

"Ne, samozřejmě, že neznáme všechny řeči ve vesmíru. Není to nutné. Existuje totiž jedna jediná řeč vědomí. Vzájemně si rozumí všechny mozky ve vesmíru. Ještě něco tě zajímá? Už nemáme moc času."

Chtěl by určitě vědět ještě hodně věcí, ale teď ho momentálně nic nenapadá. Neví, nač se jich má ještě zeptat.

"Už tě nebudeme přepínat víc, než je nutné. Potřebuješ klid. Nezapomeň energetické znaky a řekni o nás ostatním. Poděkuj jim. Brzo se setkáme. Teď spi."

V hlavě se mu promítly znaky pro koncentraci energie.

"Vždyť to jsou litery... runy..."

Probudily ho známé hlasy.

- - -

"Haló... městská knihovna?... Ano?... Prosím vás, je u vás náš host Gal Elson?..."

Ne?... Už odešel... Děkuji."

"Odešel?"

"Ano. Knihovnice říkala, že si vypůjčil geologického průvodce krajem a ve dvě hodiny včera odjel svým vozem. Prý do terénu."

"Vypadá to, že se mu něco stalo. Měli jsme ho hledat ještě včera. Snad se dá ještě něco zachránit. Zavolej ostatním. Vyjedeme hned."

"Podívejte se... támhle stojí jeho auto."

Skupina mužů přijela k zaparkovanému vozu. "Všechno je v něm v pořádku. Musel někam jít sám. Rozdělíme se. Tři půjdete po skalách podél moře, dva po cestě a my půjdeme hledat do lesa."

Tiše se rozešli. Doufají, že budou mít štěstí a Gala najdou živého. Znají ho několik let. Jezdí sem každé léto. Nechtějí si ani myšlenkou připustit, že by byl mrtvý. Jdou rychle, třeba záležitosti na každé minutě.

"Na té skále u moře leží něco červeného. "

"Je to Gal! On nosí přeci červené tepláky!"

Dávají se do běhu. Oči odhadují výšku pádu. Přežití by byl zázrak! I kdyby přežil pád, musel ztratit hodně krve. Stahuje se jim krk. Chtějí zažít zázrak. Moc si to přejí.

"Nemám jít zavolat ostatní?"

"Až potom. Teď ho musíme vyzvednout sem. Lano mám sebou. Budete mě jistit... Držíte?..."

Lezu dolů..."

Poslední služba pro kamaráda.

Sklonil se nad ním. V jednu chvíli se mu zdálo, že kolem pluje ryba. Klam rychle přešel.

Hned na to zapomněl... Viděl všude jen krev. Kámen byl zahnědlý seschlou krví... Vzal Gala za ruku, byla teplá. Otevřel oči.

"Žije! Kluci, on žije!... Gale... ty žiješ... jsi v pořádku... To není možný... jak se ti to stalo, povídej... Můžeš mluvit?"

Hned poznal Jakoba. Musí mu rychle říci, co zažil. Dostal úkol. Všichni dostali od nich ten úkol. Musí okamžitě začít a pak se konečně poznají. Překotně ze sebe dostává předešlé zážitky. Drmolí slovo za slovem. Honem neví, jak nejlépe zformulovat věty.

Jak jim to nejlíp a nejrychleji říci, aby to hned pochopili.

"Jsou tady... Mluvil jsem s nimi. Chtějí k nám přicestovat, ale musíme jim pomoci..."

Někteří jsou jednoocí. Všichni musíme kreslit energetické znaky. Jsou to vlastně runy...

Viděl jsem je. Viděl jsem i Vikingy. Jejich bitvu... Je tady časové okno. Čas je jednotný...

Musíme kreslit ty energetické znaky. Tím jim moc pomůžeme, bez toho se k nám nedostanou...

Všichni budeme kreslit runy... Měli dračí lodě, viděl jsem je všechny... Oni jsou dobří, chtějí k nám přijet... pomáhat nám... tady je časové okno... rozumíte mi...

Jakobe! Rozumíš?"

Dívají se na něho nechápavě. Chce jim všechno říct najednou. Asi to špatně vysvětluje, je moc rozrušený. Nechápu. Usmívají se. Co říkají? Co bude dobré! Vždyť mu nic není!

Oni ho uzdravili. Kam ho vezou?

"Gala našli. Víte to?"

"Ne. Vůbec nic nevím. Co se stalo?"

"Představte si, spadnul ze skály nad mořem a až na odřeniny se mu nic nestalo. Zůstal zdravý, ale jen po tělesné stránce. Duševně je to horší. Doktoři říkají, že ten pád u něho vyvolal poruchu mozku. Zřejmě se i dost uhodil do hlavy. Od té doby, co ho našli, mluví jen samé nesmysly o cestování v čase, mimozemšťanech, plete do toho i Vikingy, runy a časové okno. Chudák, pád přežil, ale zbláznil se z toho."

"To je škoda. Takový vzdělaný člověk. A kam ho odvezli?"

"Nerada bych vám lhala. Říkají, že k němu domů, ale mezi náma, paní, vezli ho rovnou do blázince..."

- - -

Kde udělal chybu? Proč mu nechtějí rozumět?

"Klid. Musíte být v klidu. Prožil jste otřes. Všechno se srovná, uvidíte. Brzo vás pošleme domů."

To říkali jedni. A tady doma ho zavřeli do nemocniční místnosti a říkají totéž.

Kde to vůbec jsem? Podle toho, jak se ke mě chovají, zřejmě v blázinci... Já přeci nejsem blázen! Mluvil jsem s nimi. Všechno jsem skutečně viděl. Ty lodě, bitvu, jak je jednoocí uzdravovali... Uzdravili i mě. Jak jinak bych přežil? Říkají, že to byla velmi šťastná náhoda. Mým argumentům se usmívají.

Chtěli pomoci při výzkumu. Jak mám ty lidi přesvědčit? Měli jsme jim pomoci při sestrojení stroje času. Koncentrovat a vysílat energii. Nic jsem nezapomněl. Nic se mi nezdálo!

Nesmím se vzdát. Nesmím!

V zámku zachřestil klíč. Dveře bez kliky se otevřely. Ranní vizita. Slyší, jako každý den, latinské názvy svých domnělých chorob.

A není tedy skutečně blázen? Nezdálo se mu to všechno v jeho narušeném mozku? Každým dnem začíná o sobě víc a víc pochybovat. Cítí se otupělý. To asi ty prášky. Nesmí je brát... Jak to udělat? Sestry kontrolují polknutí pilulky a vyhnout se injekci je zcela nemožné.

Je prý na nejlepší cestě k uzdravení. Ano, přestal s nimi komunikovat. Přestal se snažit jim něco vysvětlit. Tedy mlčí. Odpovídá na dotazy, ale volí co nejkratší odpovědi.

Kdyby mu aspoň dovolili psát. Začal by s těmi znaky. Slíbil to. Oni na to čekají...

Kolik je to vůbec let, co s nimi mluvil... nepamatuje se... ale dodneška zná každý detail run. Každý den je kreslí prstem na lino podlahy, na stěny, na skla oken...

Snad i takhle to má cenu. Zdá se mu, že jedině ony mu dovolují přežít tady v izolaci.

Včera zaznamenal změnu. Odešel starý doktor i sestry. Nový lékař je velice mladý, i sestřičky omládly. Všichni se usmívají. Ten nový se velice o každého zajímá, i s ním mluvil. Jinak než ti všichni. Porušil mlčení... všechno mu řekl... zkusil i poprosit o papír a tužky. Čekal napjatě, jestli uvidí známé úsměvy a uslyší vysvětlování, proč to nejde. Nic z toho. Naopak doktor prohlásil, že umění je součástí jeho léčebné terapie a každý zde bude muset něco dělat... papír dostal ještě ten den.

Hned se dal do práce. Určitě už na to čekají.

Každý den zaplňuje papíry stále stejnými znaky liter. Nevysvětluje nikomu proč. Nemělo by to smysl. Cítí, že i on z nich čerpá energii. Za ty roky se velice zdokonalil v jejich kresbě. Za den jich nakreslí stovky. Ale to mu nestačí, střídá i materiály.

Vypaluje litery do dřeva, tesá do kamene, modeluje z hlíny. Jeho zvláštní sochy zaplňují zahrady. Lidem se začalo jeho umění libit. Kupují si jeho výtvary od nemocnice. Je šťastný. Pomáhají jim, aniž to tuší.

V poslední době se mu stále víc začíná zdát, že brzo budou jejich pokusy skončeny a stroj času bude realitou. Cítí zvláštní mrazení v mozku. Tak to cítil i před tím, když s ním komunikovali přes vědomí. Znamená to úspěch? Uslyší je brzo. Uvidí je znovu?

Jak vypadají ti další?... Dnes ví, nač se ptát... Budou chtít komunikovat jenom s ním nebo se všemi?... Budou se moci ptát i ostatní?

Co bude pak s ním?... Ne, nechce slávu a omluvy. Už ani nechce odsud. Zvykl si. Nedovede už žít jinde. Nikde nic nemá, kam by šel?... Kolik mu vlastně je a kolik mu bude, až přijedou? Najednou dostal strach. Nezemře dřív?

- - -

"Pane primáři, podívejte se, přijede k nám nějaký profesor Olin z Oslo. Říká vám to jméno něco?"

"Ne. Ukažte mi ten dopis."

Prolítl rychle těch několik řádek psaní. Světová asociace lékařů mu oznamuje, že jeho zemi navštíví psychoanalytik profesor Olin. Rád by se seznámil se způsoby léčby nervových chorob. Asociace vybrala jeho kliniku a prosí ho, aby profesorovi umožnil studijní pobyt. Bude se jednat o den, maximálně dva.

Byl velice potěšený, že konečně si někdo všimnul jeho nového způsobu léčby. Musí na návštěvu všechno pořádně připravit. Tady se jedná o mnoho.

"Paní kolegyně, informujte o návštěvě profesora Olina i ostatní. A prosím vás, všechno musí být zajištěno. Ukážeme našemu hostu i tvorbu našich pacientů. Divadlo, koncert, výstavu. Ode dneška ať už neprodávají žádné sochy časového okna. To bude profesora možná velice zajímat. "

Ještě jednou se podíval na dopis. Bude to pro něj zatím největší úspěch. Všiml si, že mladá doktorka ještě stojí před jeho stolem.

"To je všechno. Můžete odejít."

"Nezlobte se, pane primáři, ale nepochopila jsem, jaké sochy okna nemají prodávat?"

Musel se zasmát.

"Promiňte, zapomněl jsem, že jste tady nová a neznáte ještě přezdívky všech pacientů.

Časové okno říkáme tomu na trojce. Před lety ho sem přivezli, když se domníval, že je časové okno, kterým vidí minulost i budoucnost. Snad i nějaké jednooké mimozemšťany do toho zapletl. Už si to tak přesně nepamatuju..."

"S ničím takovým jsem se ještě nesetkala. Známe příčiny?"

"Ano. Asi před třiceti nebo čtyřiceti roky spadnul na skálu do moře. Nic vážného se mu nestalo. Pouze utrpěl šok. Byl tam bez pomoci několik dní. Navíc se hodně uhodil do hlavy. Změnila se mu chemie mozku a on začal mít tyto představy. Bohužel nevyléčitelné.

"

"Chudák. A on vyrábí nějaké sochy?"

"Ano. Taky jednu mám. Tady stojí, podívejte. "

"Skutečně velice pěkné, i když mi to nic nepřipomíná. Jen je to pěkný tvar."

"Jen tvar. Pacient se ale domnívá, že tím navazuje spojení s mimozemšťany. Víte, že když jsem nastupoval tady na tu kliniku, bylo rozhodnuto, že tento pacient bude propuštěn?"

Chtěl jsem si s ním aspoň na závěr popovídat. První, oč mě požádal, byl papír na kresby pro mimozemšťany... a to ho chtěl můj předchůdce pustit jako uzdraveného."

Podíval se na hodinky. "Nějak jsme se zapovídali. Běžte všechno připravit a ve volné chvíli si pořádně prostudujte chorobopisy všech pacientů. Po medicínské stránce tady najdete mnohem zajímavější a komplikovanější případy, než je pan časové okno."

"Pane profesore, teď vás zavedu na výstavu výtvarných prací našich pacientů."

Profesor pokýval hlavou. "Rád se podívám. Ve světě se rovněž zabývají terapií uměním."

Můžu vám říci, že některé ty obrazy od pacientů jsou dokonalé. "

Byl potěšen hostovým zájmem o svůj způsob léčby. Nejdříve se tak trochu obával tohoto zvláštního člověka. Byl to starý, ale štíhlý a vysoký muž. Už svou chůzí vyzařoval autoritu. Nejednalo se o žádného rozklepaného starce, jak si ho představoval. Tohohle muže si musel každý všimnout. Dlouhé prošedivělé vousy mu dodávaly vzhledu severského válečníka. Tento dojem dokresloval obvas na jeho hlavě a černé brýle. Profesor se mu svěřil, že řídil cizí vůz a do zatáčky ho nezvládl. Jen díky svým kolegům na chirurgii je živý a vidí. Musí jen neustále nosit černé brýle.

Došli do síně, kterou upravili jako galerii. Uprostřed výrazně dominovaly do kamene vytesané obrazce pacienta z čísla tři. Jak primář předpokládal, host se u nich okamžitě zastavil.

"To je zajímavé. Od kterého pacienta to je?"

Zopakoval mu všechny známé údaje. Profesor ho pozorně poslouchal. "Mohl bych toho člověka vidět a pokusit se ho vyšetřit svojí metodou?"

"Samozřejmě. Uvolním vám svoji místnost... Pojďte, hned vás k němu zavedu. Uvidíte, že určitě bude zase kreslit. Nedělá nic jiného, ale jak jsem vám už říkal, nečekejte, že vám toho moc poví. Je velice tichý a mlčenlivý..."

Tiše otevřel trojku.

V místnosti za stolem seděl starý muž, před sebou měl papír a něco na něj štětcem kreslil. Nevnímal doktorův pohled. Hlavu měl skloněnou nad svou prací. Až když do místnosti vešel i profesor, prudce sebou trhl a podíval se na něj. Primář si toho nevšiml. Neviděl ani změnu v jeho očích. Byla v nich radost, úleva.

Muž otevřel ústa, jako by chtěl něco říci, ale pak si to rozmyslel a mlčel. Před ním ležela ještě nedokončená litera.

Profesor přistoupil těsně k pacientovi. Podíval se mu do očí. "Dobrý den. Jsem lékař."

Zajímá mě váš případ. Tady pan kolega dovolil, že vás mohu vyšetřit svojí metodou.

Třeba vás vyléčí." Usmál se na sedícího starce.

Muž z čísla tři, zvaný Časové okno, poprvé od svého pádu mohl opětovat úsměv.

Host se najednou přestal věnovat rozhovoru s pacientem. Nervózně se rozhlíží po pokoji.

"Prosím vás, pane kolego, zapomněl jsem si zřejmě v autě kufřík s diagnostickým zařízením."

Byl byste tak laskav a došel mi pro něj? Nesmíte se zlobit, ale po tom úraze mi to tak neběhá."

"To je přeci samozřejmost, pane profesore." Rychle vyšel z místnosti. Čím je mu ten člověk tak sympatický? Cítí se s ním tak klidný, vyrovnaný... Zastavil se. Zdálo se mu, že z trojky slyší smích... Chvíli poslouchal. Ticho. Asi se zmýlil.

Trvalo mu to poměrně dlouho, než našel žádaný kufřík. V autě nebyl. Musel znovu projít celou trasou jejich prohlídky nemocnice. Samozřejmě zákon schválnosti se opět potvrdil.

Našel ho až v galerii.

Když se vracel, zdálo se mu, že oknem zahlédl venku profesora. Bezděky zrychlil chůzi...

Dveře do trojky byly otevřené. V pokoji na posteli ležel stařec. Nehýbal se. Jeho oči se strnule dívaly ke stropu... bylo v nich tolik štěstí. Nevypadaly jako oči mrtvého.

V rukou držel papír se zvláštním znakem. Takový nikdy nenakreslil...

Připadalo mu to všechno absurdní. Proč profesor tady toho starce zabil? O tom, že je to vražda, nepochyboval. Zdravý člověk, a tím tady ten pacient byl, neumírá v jedné minutě! Musí proto okamžitě jednat. Ten Olin je vrah! Nemůže být daleko!

To není možné! Nikde toho člověka nenašli. Řidič taky nic neví. Nikdy předtím ho neviděl.

Řekli mu jen odvez, přivez...

Musím okamžitě volat policii. Měl jsem to udělat hned... Vešel do pracovny.

"Vy!... Co tady chcete?"

"Čekám na vás. Musím vám hodně vysvětlit."

"To budete vysvětlovat jinde! Kdo vlastně jste?" V hlase měl zlost. Ještě nikdy se mu nestalo, aby se mu některý člověk tak hnusil jako tenhle. Taková brutalita. Zabít neškodného blázna, který mu nemohl nic udělat... byl tak rozrušený, že zapomněl na strach o sebe. Teď si uvědomil, že jsou sami. On a vrah... Zbledl.

"Nebojte se a nikam nevolejte. Nejsem vrah. Ten muž zemřel zcela přirozeně na své nemoci a stáří. Ve skutečnosti by byl už několik let mrtvý, a kdybych šel ještě dál, byl mrtvý už před čtyřiceti třemi lety."

"Děláte si legraci? Na nemoci? Podívejte se do jeho chorobopisu... co se mi tu snažíte namluvit? Byl zdravější než padesátník a přitom mu bylo..." Uvědomil si, že neví, kolik mu vlastně bylo.

"Sto tři."

"Prosím?"

"Sto tři roky. Můžete se sám podívat. V dokladech to musíte mít. Nepřipadalo vám divné, že je tak starý a přitom zdravý?"

Zarazilo ho to. Neznámý má zřejmě pravdu. Nikdy ho nenapadlo zabývat se hlouběji tím starým pacientem. Prostě tady byl. Diagnóza byla určená.

"Nikdy vás nenapadlo, že není duševně nemocný. Když vám všechno vyprávěl, nikdy vás nenapadlo, že by mohl mít pravdu? Myslíte si, že není možné cestovat v čase. Myslíte si, že kromě obyvatel Země nikdo ve vesmíru už není. Proč si to myslíte? Proč jste byl přesvědčen, že ten stařec je blázen? Proč by ty jeho obrazce nemohly koncentrovat energie? Proč by opravdu nemohl pomáhat jednookým?"

"Máte divné otázky. Jste..." Poslední slovo polkl.

Díval se do jediného oka.

"Pochopil jste konečně?"

Dlouho mlčel. Díval se z okna na dřevěné a kamenné sloupky zdobené obrazci. Proto si je lidé tak oblíbili... nejsou to jen čáry... mohl být dál v životě, v poznání...

Jednooký se zvedl.

"Počkejte, nechodte nikam... Nesmíte odejít! Naučte nás všechno... budeme vám pomáhat..."

Zůstaňte..."

"Ještě není ten čas, ale nebojte se, přijdeme..."

"A co mám říct ostatním?"

"Pravdu... Pokud si troufnete."

"Uvěří mi?"

"Nevím... Záleží na vás. Vaše věda je už dost vyspělá..."

Podali si ruce. Vyprovodil ho až k bráně. Za stromy se něco zalesklo.

"Čekají vás?"

"Ano. Nelučme se. Brzo se setkáme."

Čekal, dokud Jednooký nezašel za stromy. Vzpomněl si na starce.

Vešel do jeho pokoje. Zapomněli na něj. Zavřel mu víčka. Teď to teprve pochopil. Čekal na tento den. Dnes se všechno konečně dozvěděl. Neodepřeli mu

žádné poznání. Pochopil zákony času, vesmíru. Sám nakreslil obrazec přerušující živodárný tok energie. Proč by zůstával panem časové okno, když splnil úkol...

Všiml si na stole ležícího papíru. Díval se na nedodělaný obrazec. Namočil štětec do tuše a bez zaváhání ho dokončil.

V jedné z forem času se šedovousému muži ulevilo.